

NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

UVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

VOL. LXIII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, May 18, 1978

111

JAV PARASIUTININKAI RUOŠIAMI I ZAIRE

AMERIKOS VYRIAUSYBĖ GELBSTI NICARAGUOS ŪKĮ

WASHINGTON, D. C. — JAV Valstybių trijų asmenų delegacija, pasiūstą valstybės departamentą, pabuvojusi Nicaraguos valstybėje ir pasikalbėjusi su prezidentu Anastasio Samozą, kuris kraštą valdo jau 42 metus, patarė valstybės departamentui atleisti draudimo varžtus ir suteikti 12 mil. dol. pagalbą.

Tuo reikalu valstybės departamentas tad ir paprašė kongreso, kad jis leistų prez. Carterio administracijai dvylikos milijonų dolerių sumoje pagerinti 2,2 milijonų gyventojų Nicaraguoje gyvenimą.

Iš tų dvylikos milijonų dolerių 3,5 mil. dol. yra skiriama valstiečių pašalpai bei gydymo reikalams, apie vieną milijoną — mokslo ir mokyklų reikalams ir panašiai.

Jau anksčiau 160.000 dolerių sumoje buvo paremta Nicaraguos statyba. Ateinančių 1979 metų JAV pagalbos biudžete užsiėmė, Nicaraguos karinei pagalbai tamatyti — skirti 150.000 dolerių ir tai tik kariuomenės apmokymo tikslams.

Tenka priminti, kad JAV vidurio Pietų Amerikos valstybėse atidžiai rengia karių pasipriešinimą prieš Kuboj ruošiamą invaziją. Kuri būs ar nebus, bet pasiroditi reikia.

Prezidento Carterio politika

Prez. Carteris, iškęs žmogaus teisių klausimą, ėmė spausinti pasaulio valstybes, kurios tik nesilaiko žmogaus teisių ir į jas neatsižvelgia. Jis net pasiuntė Sovietų Rusijos žmogaus teisių gynėjui Nobelio premijos laureatui Sacharovui laišką.

Nicaragua tarp kitų valstybių yra ta, kurioje midžiojama žmogaus teisės. Todėl tais sumetimais, kad kiek nors paspaudus prez. Anastasio Samozą ir kad žmogaus bėdas primintų kitioms didžiosioms valstybėms, prezidentas Carteris ir buvo sustabdęs pagalbą Nicaragujos valstybei.

Žinoma, nereik suprasti, kad Nicaraguoje yra jau taip smarkiai midžiojamos žmogaus teisės ir kad ten viešpatauja ne žmoniška diktatūra. Anaipol, taip nėra.

Reikia nepamiršti, kad Pietų Amerikos valstybėse yra virš 50-ties procentų bėračių, kas ir apsunkina valdymą.

KALENDORIUS

Gegužės 18: Julita, Jonas I Pop, Rytė Erdvilas, Sugaudas, Saulė teka — 5:20, leidžiasi 8:05.

Truputį šiltesnė, drėgnė.

Antra vertus, žmogus tegali turėti tiek teisių, kiek jis yra prie jų priaugęs — kiek daug yra išsilavinęs.

Kongreso ir liberalų norai

JAV Valstybių kongreso liberalieji nariai norėtų, kad žmogaus teisės visur ir visame pasaulyje būtų vienodai gyvenime taikomos, neatsižvelgiant į žmonių kultūrą, jų išsilavinimą, nei į valstybės civilizacijos pažangą.

Didžiausias žmogaus teisių gynėjas kongrese yra Teksaso atstovas Charles Wilson. Jis rengiasi pasiūlyti kongresui įstatymo projektą, kuriuo būtų nukirsta JAV pagalba kitoms šešioms užsienio valstybėms, kuriose žmogaus teisės yra blogesnės padėtyje nei kaip Nicaraguoje.

JAV šį mėnesį pradės paruošiamuosius darbus keičiant Venera Manoma, kad pasirodymas kainuos apie 210 milijonų dolerių.

Indira pasielgė neteisėtai

Indijos ministrė pirmininkė 1975 m. prieš parlamento rinkimus paskelbė krašte išimties stovį ir suėmė daug opozicijos veikėjų.

Dabar ilgai lauktas tuo klausimu raportas buvo paskelbtas parlamente dabartinio ministro pirmininko Morarji Desai Raporte sakoma, kad tuomet ne buvo jokio pavojaus Indijos valstybei ir nebuvo jokio reikalo įvesti krašte ypatingą stovį. Tai buvo padaryta prieš politinius rinkimus, tikslu palengvinti tuo met Indiros Gandhi valdanciai partijai laimėti rinkimus.

Raportas meta daug kaltinimų Indirai Gandhi ir jos sūnui Sanjay, kuris tuomet buvo jos patarėju. Taipgi bus patraukti į teismą buvęs ministras pirminkas ir jo sūnus. Jie atsisakė liudyti reikalą tyrinėjančiai komisijai.

Indira Gandhi

Italijoje tebeieško teroristų

ROMA. — Italijos policija už tiko Romos darbininkų priemiestyje Primavall slaptą rūšį, kuriame buvo laikomas pagrobtas Aldo Moro. Rūsį įtaisytas piliečio Bruno Gentilezza sodelyje. Rūsį yra giliai žemėje paslėptas ir gerai užmaskuotas.

Policija, suėmusi savininką Gentilezza ir gerai iškojusį visus kampos, suradę dar sode paslėptų 12.000 automato šovinių.

Pavojingos žaidynių aikštės

NEW YORK. — Dr. Arthur L. Frank sako, kad sudaužytose uolose, kurios vartojamos keliams ir aikštėms grįsti, turi savyje asbestinių medžiagų, vadinamų chrysotile. Pasak dr. Frank, jos yra pavojingos kvėpavimo organams. Esą, galima susirgti chroniškais kvėpavimo organų ligomis ir net vėžiu.

Japonijoje daug bankrutuojančių

TOKYO. — Japonijoje bankrutuojančių prekybininkų bei ūkininkų skaičius balandžio mėnesyje buvo palyginti gana didelis, nors bankrutuojančių buvo 11,5% mažiau už kovo mėnesį iš viso balandį subankrutavo 1.342 bendrovės.

Brangsta paskolos

CHICAGO. — Pietų vakarų Čikagos pusėje taupymo ir skolinimo b-vės jau prašo už paskolas 10 1/2%. Crawford Savings Pulaski gatvėje, už 3 mėnesių paskolas ima 10 1/2% ir reikalauja, kad perkant namus būtų įmokėta iš karto 20% sutartos kainos. Be to, bankas dar paima 135 dol. negrąžinamą patarnavimo mokestį.

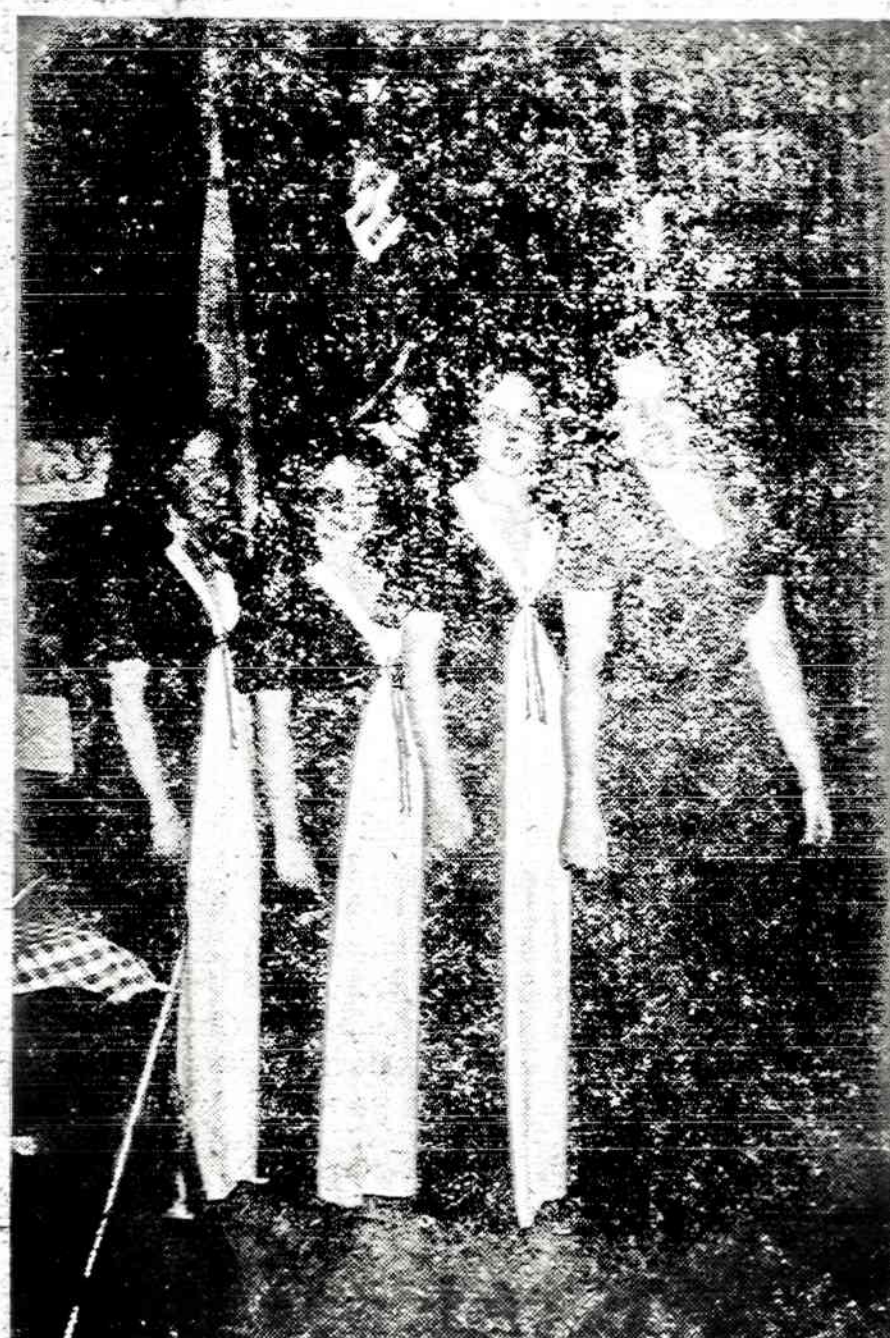
Legionierių liga dar neišaiškinta

WASHINGTON, D. C. — Kaip žinia, 1975 m. liepos mėnesyje daug legionierių, suvažiuavę Atlante, susirgo nežinoma iki šiol liga. Nemažai jų mirė.

Iki šiol daktarai biologai, chemikai ir kiti vis dar negali surasti tos ligos priežasties, nei jos bakterijų. Ta vadinama Legionierių liga jau spėjo numirti apie 250 asmenų.

Dabar spėjama, kad statybos metu žemės bakterija užkrečiama oras, kurį kvėpuojant žmogus įtraukia į plaučius.

Pasak tyrinėtojų, tokia prielaida yra tik hipotezė, spėjimas, bet labai galimas.

Trys seserys Bilitavičiūtės ir Ramona Mailaitė labai gražiai dainavo "Žalią žolę namuose", "Nemunėlį" ir "Mergaitę". Chicago Lietuvos Piliečių klubo 55 metų sukakties bankete. Dainininkų balsai buvo gražiai suderinti ir lietuviškos dainos niekur negirdėtos labai patiko klausytojams. Vėliau visos dainininkės parodė suaktyvininkams, kad jos yra mikišios šokėjos. Visos gyvena Bridgeporte, dirba ir eina į mokyklas.

SOVIETŲ GEN. PETROVAS PRADĖJO ERITRĖJOS INVAZIJĄ

Rusų, Kubos ir Etiopijos kariai pradėjo veržtis į Asmarą ir Asabos uostą

NAIROBI, Kenija. — Praeitą antradienį sovietų gen. Petrovas pradėjo Eritrėjos invaziją, — sako pranešimai iš Kenijos.

Sovietų karo vadovybė apginklavo įvairaus plauko avantiūristinių vyriausybių karių, suvėžę prie Eritrėjos sienos ir įsiveržę į Eritrėją.

Pasienin sutraukta apie 17.000 kubiečių, apie 1.000 rusų, kitatiek Etiopijos karių ir keli somaliečiai.

Praeitais metais Eritrėja sukilė prieš Etiopijos karo vadų diktatūrą ir pasiskelbė nepriklausoma. Rusai nori užgniaužti Eritrėjos nepriklausomybę ir vėl prijungti šį kraštą prie Etiopijos.

Tankai šliaužia į sostinę Asmarą

Kubos specialistai vairuojami sovietų tankais šliaužia į kalvas Eritrėjos sostinės Asmaros kryptimi. Kita sovietų tankų grupė šliaužia į Esabo uostą.

Sovietų generolas Petrov praeitą savaitę pasiuntė žvalgus į Eritrėją, bet jie mažai ką te patyrė.

Sovietų žvalgai bandė kopti į kalnus, bet jiems nesiseka. Jiems nesunku kopti į kalnus, bet neįmanoma nusileisti. Veikiai pasiusti žvalgai dingsta. Eritrėjos karo vadovybė ne-

DIDIEJI TRANSPORTO LĖKTUVAI NĖS PARASIUTININKUS Į AFRIKĄ

Prezidentas įsakė gėlbėti Katangoje dirbusius stovybos darbininkus, jų šeimas

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Carteris įsakė JAV kariuomenės parasiutininkams ir karo transporto vadovybei paruošti parasiutininkus ir aviacijos transporto didžiuosius lėktuvus, kad galėtų tuojau iškristi į Zairę, Katangos provinciją, kurioje daugiau negu šimtas Amerikos darbininkų statė modernų didelį mūrą.

Karo vadovybė gavo įsakymą išgėlbėti ne tik ten dirbusius darbininkus, bet ir toje pačioje vietoje gyvenusias darbininkų šeimas.

Oficialiai pranešimas sako, kad Amerikos parasiutininkai siunčiami tikiai Amerikos piliečių gėlbėjimo sumetimais.

Kariai imsis visų priemonių Amerikos darbininkų gyvybėms apsaugoti, bet jie nesikiš į Zairės ir Angolos konfliktą dėl pasienyje esančių didelių vario kasyklų.

Kaip prieš du metus, taip ir šiandien amerikiečiai teiks pagalbą savo nepriklausomybę ginantiems Baires karius, nugalėdams medicinos pagalbą, bet tuo tarpu nežinia, ar transporto lėktuvai gėlbės kokią pagalbą Zairę.

Amerikos prezidentas nenori įvėlti Amerikos karių į Afrikos tarpusavies kovas, bet jis negali leisti rusams vėl pavergti Afriką, neseniai išsilaisvinusią iš kolonializmo.

Prieš porą metų prancūzų transporto lėktuvai permėtė į Zairę marokiečių pulką, kuris į porą savaičių švariai išvalė visą Katangos provinciją, nugalėdams naujai paskelbtus Zairės "liaudies generolus" ir nušlavė visą "liaudies vyriausybę".

Pirmomis invazijos dienomis Angolos radijas skelbė naują visos Zairės vyriausybę, atvykus marokiečiams buvo skelbiama tikiai Katangos vyriausybė, bet netrukus visi nutilo, išskyrus į Angolą ir porą metų ruošę naujai invazijai.

Šį kartą jie nebendė visos Zairės užimti, bet jiems rūpėjo paimti šavos provincijos vario kasyklas.

Sovietų šautuvais ir kulkosvaidžiais ginkluoti 4.000 vyrų, vadovaujami patyrusių Kubos karių, įsiveržė į šavos provincijos pakraščius. Jiems pavyko lengvai užimti Mučiadi miestelį ir pasiekti Kolwezi miestelį.

Jie paskelbė, kad miestelis jau užimtas, bet šiandien paaiškėjo, kad Kilwezi miestelio jie dar nekontroliuoja. Kolwezi srityje buvęs Zairės garnizonas ne pasidavė, Zairės kariai vykusiai ginasi nuo įsibėvėlių ir nesirengia pasiduoti.

Angola turėtų siusti sovietų aviaciją ir artileriją Kolwezi garnizonui sunaikinti, bet iki šio meto šių ginklų dar nenau-dojo.

Isibrovėliai nenori išprovokuoti kitų valstybių interven-cijos.

Bėda su Tokyo aerodromu

TOKYO. — Tokyo naujasis aerodromas, kuris kainavo bilijonus dolerių, vis dar nėra naudojamas. Apylinkės ūkininkai ir Japonijos radikalai nori priversti vyriausybę jį visiškai panaikinti. Ji net įstengė įsiveržti į Aerodromo bokštą ir sunaikinti visus įrengimus.

Dabar aerodromas yra jau apvertas ir stipriai saugomas, bet radikalai sugebejo vėl sunaikinti kelias radijo stotis aerodromo apylinkėje, kurios yra vartojamos aerodromą saugančių sargybinių.

Buvo pranešta, kad aerodromo atidarymo iškilmes turėjo būti gegužės 14 d., bet dėl radikalų veiklos ir pasipriešinimo, kurie tvirtina, kad aerodromas vis tiek negalės veikti, iškilmes buvo atidėtos į gegužės 20 d.

Direktorius Collby nemelavo

WASHINGTON, D. C. — Buves CIA direktorius W. Collby pareiškė, kad priekaištai, jog CIA vedusi Angoloje slaptą karą ir stengiasi išlaikyti paslaptį yra teisingi, bet jis siekia apie tai nemelavęs kongresui.

CIA 1975 m. rėmė Angoloje dešiniųjų karines jėgas, tuo tarpu Kuba ir Sovietų Rusija tuo pat laiku rėmė komunistines pajėgas, kurios ir laimėjo portugalams pasitraukus iš Angolos.

Gromyka Vakarų Berlyne

BONN. — Sovietų užsienio reikalų komisaras Andrej Gromyka nelaukdamas atskrido į vakarų Berlyną, kur jis noris painformuoti vakaruose gyvenančius komunistus, žinoma vokiečius, apie Brežnevo kelionę į Boną, jo pasitarimus su Vakarų Vokietijos vyriausybę ir pokalbių pasekmes.

Zairės karo jėgos, apginkluotos senais šautuvais ir strelėmis, nepajėgus pasipriešinti sovietų tankams, artilerijai ir karo lėktuvams.

Bet jeigu rusai siųs į Zairę savo tankus ir aviaciją, tai kitos valstybės turės pasipriešinti, kad rusai ir kubiečiai būtų išguiti iš Zairės.

Iš Kolonializmo pasiluosavusi nenori patekti į sovietinį kolonializmą.

Mes einame klajot po naktį,
Dainom svajonių pasakyti,
Laumutės auskaro nusegti,
Pagauti pasakų žuvytės...

V. Jonikas — Lydėjau viešnią vetroje

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

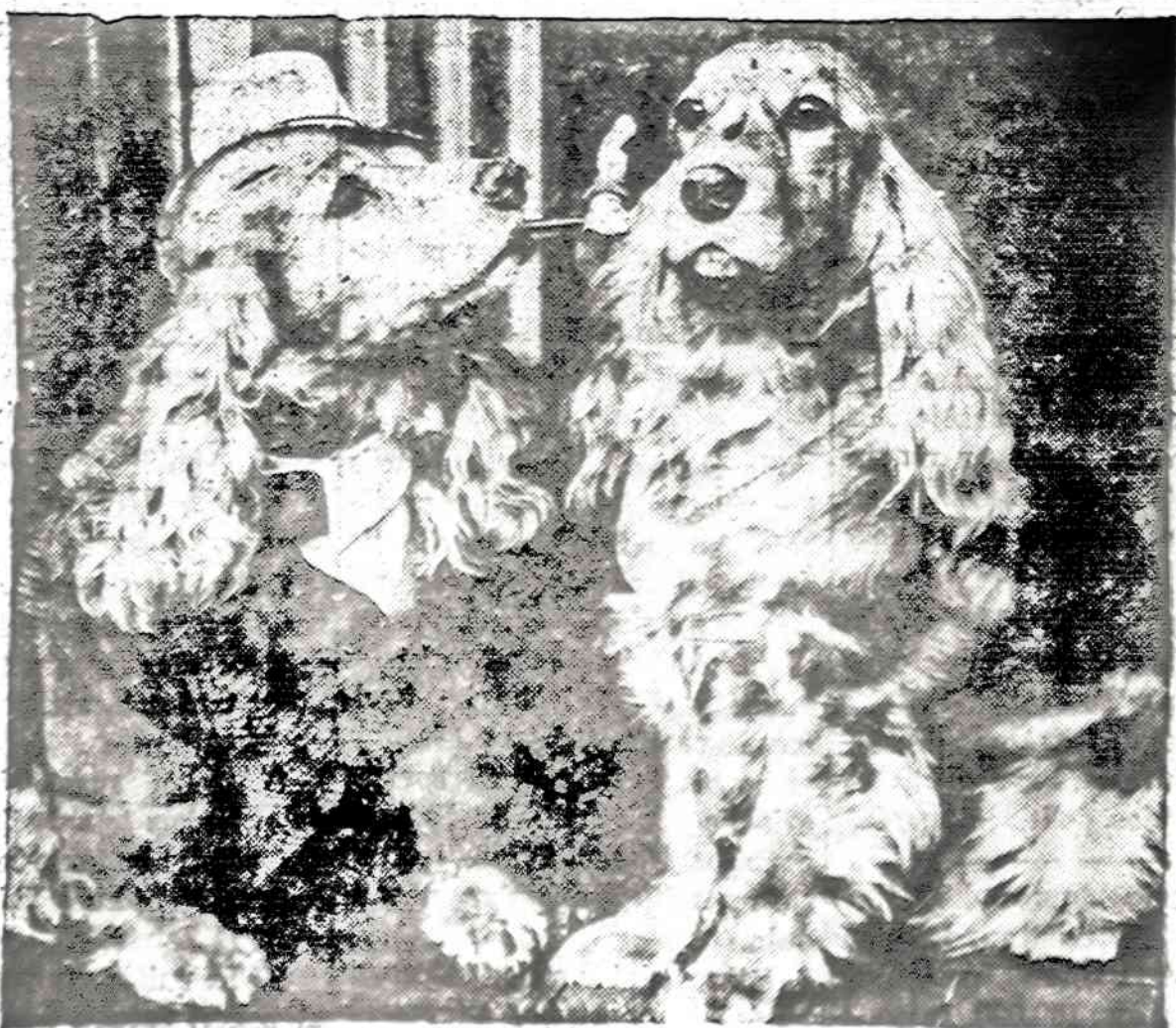
Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

KITA "STRIPTYZO" MALDA

Taip, mielas skaitytojaui, knygos autorius meldėsi ne juokaudamas Keturiolikos puslapių ilgumo maldą išsakyti be atsikvėpimų. Šaukiamasi prie Viešpaties Dievo ir šventosios Mergelės, siųsdamas į dangų atodūsius ir prašymus. Ans kumigėlis, užtardamas "Striptyzą", teisingai pastebėjo, jog tai yra sunkiausias ekstatas maldai. Ir Tamsta, ponas Nerimavičius, išsivaizduok vyrą, kurio rankos perdurtos vinimis, pirštų nagai nulupinėti, veidas kentėjimų sukreiptas, pats jėgų netekęs ir nuodėmingųjų persekiojamas — vienok atsimena Dievą ir prašo palaiminimo ne tik sau, bet ir langui, ir keturkampiams stiklams ir savo vyriškumo sėkloms, išbarstytoms be reikalo, be prasmės, nepalikant net savo įpėdžio.

Autorius pasimeldęs Dievui neužmiršta nei šventosios Mergelės ir jai parašo aistringą maldą:

— Ave Maria, gratia... Ave Maria! Ave, ave, ave Maria! Aš stoviu ant (reikėtų sakyti) klūpau. — J. Smotelis) kelių priekais tave iš dangaus nusileidžiančią, kojų pirštais žemės dulkes besiekiančią, spalvotos mano žemės dulkes, ir apakinti tu mane savo dangiška: ja grožybe ir šviesa, ir kartojai mano lūpos nesustodamos, nenurimindamos su paskutiniaisiais atodūšiais ave Maria, ave Maria,

Modernisto ir konservatoriaus purtybos

karalienė šventa Maria, Moterie mylime ir šlovinama būk, aš jau kyla, jau atsitiesia kojos mano ir rankomis į violetinę žemę pasiremdamas kyla, o Viešpatie! lai būna šventas tavo vardas, pratęsk gyvenimą mano, tikiu į Dievą Tėvą Visagali dan gaus ir žemės sutvortoja, credo Deo omnipotenti, pratęsk gyvenimą mano, šventojo šaltinio be iškant, najaugi tai paskutiniai atodūšiai, Viešpatie? Viešpatie, Viešpatie!

Taip lėkis meldėsi šventajai Mergelėi. Visa malda išsakyta be sustojimo, vienu sakiniu, ignoruojant visas lietuvių gramatikos taisykles ir visiems priva lomą logiką. Kada lėkis savo madą kalbėjo, pranašas tylėjo ir laukė pabaigos... Ir Tamsta, mielas skaitytojaui, būk kantrus ir perskaityk lėkio maldą.

Kitame rašinyje kalbės pranašas ir baldakimu lėkis lėkis į kitą miestą.

Juozas Smotelis

Prezidentas ir batai

Žemaitis Stulginskis buvo kilęs iš bežemių ūkininkų. Jo jaunystė buvo labai varginga, dėl to net vėliau prasimušęs jis nesikėlė per daug nei į vadus, nei į dvaro puikybę, išlaikydamas savo natūralų paprastumą iki grabo lentos (mirė ištremtas Sibire 1946 m.).

Jeigu tiesa, tai bent pirmaisiais prezidentavimo metais, kažkas iš didelių Kauno ponų priverstas trumpu reikalu užsukti pas p. Stulginskį, rado jį jau pasirušusį išvykti ir su šepečiu bešveičiantį sau batus prezidentūros koridoriuose.

"Ką, nejaugi ponas prezidentas net pats sau batus valai," užsišoko nustebes svečias. "Jeigu ne savo, tai kieno gi kito, tamsios manymu, aš turėčiau valyti? pašaipiai užklauses svečias pats A. Stulginskis.

(Juoktis sveika)

Kolchozas po skėdžio

Lietinga vasarą tarybinis Krasnodaro apylinkės pilietis skundėsi laikraščioje "Nedelia", kad jis vis negauna nusipirkti lietsargio.

Iš Maskvos šiam dalykui ištišti buvo nusiųsti žurnalistai. Kultūrinės gerovės prekių komitetas jiems paaiškino, kad buvo užsakyta 100.000 lietsargių, bet gauta tik 40.000. Be to, žurnalistai nustatė, kad Krasnodaro kiekvienam piliečiui tenka tik keturios dešimtosios lietsargio, "po kuriuo gyventojai esant lietui stengiasi palįsti"...

Suvalkietis ir Al. Gimančas

Kadaise, Dievas, pasivertęs pavargėliu, vaikščiojo po Suvalkiją. Artėjant vakarui, jis ieškojo nakvynės, bet niekas nenorėjo priimti. Jau sutemus, rado vieną ūkininką, kuris priėmė.

Rytmetį, pavalgęs pusryčius, Dievas pasisakė kas esąs ir sakė:

SKRISIME I LAIME

Nebeatjosiu aš pas tave, mergele —
Atleksių jau lėktuvu,
Ir į padangių platybių kelią
Mes pasikelsim šiandien abu!

Mano naujoviškas žirgas, sustojęs,
Ne pasagėlėm dulkes pakels —
Pilno motoru jis sumaurojęs,
Naujoviškai, sėsc, sužvengs!

"Būk sveika mergele, skraidytoja mano!"
Bernelis laukėly tave jau sutiks:
"Kur nori — galiu, nors už okeano, —
Pavežinti, jeigu patiks!"

Ir mano mergelė ne rūtų vainiką
Piloto kepurę jau užsidės;
Nesės ji į roges, nesės ji į "briką",
Bet į lėktuvą ji atsīsės!

Stai, atiduodu tau visą pasaulį!
Stai, visas dangus tau, prašau!
Ne žodžiais, o plienu, pasieksime saulę —
Ne žodžiais jau aš į tave "atskridau".

Pamosi motulėtei, kai debesėlis
Aukštybėse mūsų sparnus jau pabrauks.
Ties laukų plačiuoju sulauks tėtūšėlis,
Kai mūsų lėktuvas sustaigs!

Ne žirga kaisykite, sėscs, ne žirgą,
Bet sonus lėkturo, jūs, vainiku:
Mes lėkime — žemė senoji tik mirga,
Skrendame laimėn abu!

Arėjas Vitkauskas

— Aš noriu tau atlyginti už tavo gerą širdį. Prašyk, ko tik nori, ir bus tau duota. Yra tik viena sąlyga tavo kaimynas gaus dvigubai.

Ūkininkas ilgai galvojo apie geriausius dalykus, bet vis pavydėjo, kad kaimynas gaus dvigubai. Pagaliau jis sugalvojo, pasitarė su žmona ir atėjo pas Dievą sakė:

— Viešpatie, išpauk man vieną akį...

Visai panašiai pasielgė Al. Gimančas, rašydamas Nepriklausomoje Lietuvoje savaitraščio 14 nr. vedamajame apie sveikinimus. Jis tvirtina, kad jų nereikia, nors visiems žinoma, kad net nekokį vardą turį gyvūlėliai praeidami pro vienas kitą, pasisveikina — sukiuksi. Pagaliau jis pasako savo teigimų svarbiausią priežastį:

— Jei ne, kodėl? Arba pasipiktinimai ir spėliojimai kodėl sveikino, na, kad ir reorgų suvažiavimą ALT, gen. Garbės Konulas, Vyskupas? Žodžiu, tie sveikinimai tampa itin jautriu objektu, kai ką patenkinančiu, kai ką jaudinančiu.

Priežastis: Iš didelio rašto išėjo iš krašto...

Siga Pašilytė

Veiksmų prieveiksnis, kadaise įnešęs rezoliuciją prieš patriotinius išpuolius.

Magaryčias

• Kai mergaitės anksti pava sari pradeda dėvėti vasarinius drabužius, tai jos lengvai gali gauti slogą arba mylimą berakuką.

• Panos ir našlės susidomėjo viešo išpardavimo skelbimu: "Mūsų viešame išpardavime yra gora propa atsikratyti var tojų daiktų, kuriuos jūs daugiau nenaudojate, bet galitės išnešti. Atveskite savo vyrus".

• Moderni šeima yra grupė žmonių, turinčių rakus į tą patį būdą.

• Tušti pilvai tuojau pradeda gurguliuoti. Galia, kad to nedaro lūtos galvos.

• Japonai išrado fonetinę rašymą, kuriu galima išrašyti žodžius tuojau užrašę ant po-

pieriaus. Netoli tas laikas, kai rašysime ne rankomis, bet liežuviu.

• Gyvenimas darosi kaskart lengvesnis, įdomesnis, tik mes viso to nevertiname, išskyrus Striptyzą. Mašinų amžius, — kojų beveik ir nereikia: auto mašina veža, kita mašina perneša per vandenynus, net į Menulį nuneša... Dar trūksta vieno išradimo, tai kiseninio kompiuterio, kuris už tave galvotų, ne gargaliuotų taip, kaip radijas.

Stai Mini magaryčios:
Gražus romanas
Sriptyzas mano.
Kas jo neskaito —
mažai teišmano...
Gali ir melstis —
į dangų belstis.
O dėl skandalo,
tai nebus galo!...

Don Pilotas

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Jurinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

V. KREVE

VYRIAUSYBES SUDARYMAS

Iš pirmosios bolševikų okupacijos Lietuvoje

Atvykau į ministerio pirmininko raštinę anksčiau, negu buvo sutarta — apie devintą valandą. Mane sutiko Mašalaitis, ministerių tarybos reikalų vedėjas. Jis man papasakojo, kad Paleckis buvo čion atvykęs dar prieš aštuntą. Pasikalbėjęs su juo, Paleckis paskambinęs ir rusų atstovybę, ilgai kalbėjosi telefonu, paskui pareikalavo automobilio ir išvyko, pažadėjęs greitai laiku grįžti.

Mašalaitis buvo pateikęs jam atsistatydinimo pareiškimą, kaip jis visuomet darydavo, ministeriui pirmininkui pasikeitus.

— Kodėl norite pasitraukti? — paklauses jį Paleckis.
— Gal neitiksiu ponui pirmininkui, — atsakęs jam Mašalaitis. — Gal turite numatę savo žmogų, tinkamesnį sau. Nenorėčiau kludyti...

— Jokių savų žmonių neturiu, — atsakęs jam Paleckis. — Jei laikotės dėsno dirbti Nepriklausomos Lietuvos la bui, galite pasilikti savo vjetoje...

Niekas dar tada nežinojo apie slapčius Maskvos susitarimus su Hitleriu, kurie paaiškėjo tik karui pasibaigus. Todėl, išgirdęs šį Mašalaicio pasakojimą, pagalvo- jau, kad Paleckis nėra susirišęs jokiais pasizadėjimais bolševikų atžvilgiu ir mano taip, kaip ir mes manome; tikisi, kad laviruodami galėsime išsilaikyti, kol pasibaigs karas, ir tuo išgelbėsime Lietuvą ir jos nepriklausomybę.

Lengviau atsikvėpiau, pagalvojęs, kad Paleckio asmenyje turėsime ne priešą, bet bendramintį.

Dešimtą valandą jau buvo susirinkę beveik visi naujosios vyriausybės nariai ministerio pirmininko kambaryje. Mūsų tarpe dar nebuvo vid. reik. ministerio M. Gedvilo ir Švietimo ministerio Venclovos. Mane blogai putėi kė faktas, kad Paleckis visą laiką bėgiojo į raštinę ir iš ten, kaip man pasakė Mašalaitis, kalbėjosi su rusų atstovybe...

Vėliau pasirodė, kad Dekanozovas iš jo pareikalavo atsaukti doc. Vidmantą, numatytą susisiekimo ministriu. Paleckis, matyt, mėgino priešintis, bet pagaliau nusileido. Jis iššaukė Vidmantą į raštinę, ir tasai atgalios nebegrižo.

Apie tai sužinojome tik vėliau, kai paklausėme Paleckį, jau vykdamį į prezidentūrą priešėikos padaryti, kodėl neina su mumis Vidmantas. Tuomet negalėjome atspėti, kuri buvo Vidmanto atsaukimo priežastis. Tai paaiškėjo tik vėliau, kai bolševikai pareikalavo perleisti jų žinion Lietuvos geležinkelius.

Nejaukus, bent man, buvo tasai pirmas suėjimas žmonių, kurie nuo šios valandos turės paimti valdžią. Sakau — paimti, ne perimti, nes jokios vyriausybės, kuri būtų turėjusi mums perduoti savo pareigas, nebuvo.

Jaučiasi, lyg kad esu pakasynose kažko brangaus ir artimo, gal nevisai dar užmerkusio akis, bet jau kovo- jancio su mirtimi, paskutinėje agoniijoje.

Mačiau, kad ir kitų nuotaiką nebuvo linksmesnė. Visi sėdėjome ir tylėjome. Vienas tik Galvanauskas mėgi- no visus prakalbinti bet jutau, kad jo gyvumas buvo dirbtinas. Jis šiuo metu stengėsi laikytis, kaip žmogus, kuris moka susivaldyti ir neranda reikalo parodyti kitiems savo tikros nuotaikos...

Kiekvienas gerai supratome, kad nesame vienminčiai, vienos bendros idėjos vardu susisipietę į darbą, bet atsiktiktinai svetimos jėgos suvesti į vieną krūvą įvairaus įsitikinimo, o gal ir įvairių siekimų žmonės...

Visi jutome, matyti, kad nebūsime savo krašto var- ruotojai, bet greičiau pastumdėliai, kai kurių likimas gal jau išanksto nuspręstas...

LIETUVOS TEISININKŲ KOVOS DĖL TEISĖS, TEISINGUMO IR LAISVĖS

Rašo prof. M. Mackevičius

I

1940 metais Sovietų Rusija jėga primetė lietuvių tau- tai ne tik sovietinę konstituciją ir ūkio santvarką, bet taip pat ir savo sovietiškus įstatymus: baudžiamuosius, civilinius, šeimos, teismų santvarkos, darbo ir kit. Visi tie sovietiški įstatymai buvo lietuvių tautos teisnei samo nei absoliučiai svetimi ir priešingi, nes jie buvo atstovė visai skirtingose gyvenimo sąlygose ir pagrįsti lietuvių tautai svetimų rytų despotiniu galvėjimu ir bolševikine morale.

(Bus daugiau)

Ivyks 8 m. gegužės mėn 27 d.
7 v. v., Sv. Antano parapijos
salėje 1500 ct.

Bus scenos programa: voka-
linė ir šių dienų aktualijos. Sil-
ta vakariene, šokiai, laimės su-
linys ir t. t.

PAVASARIO NUOTAIKŲ BALIUS CICERE. VISI KVIEČIAMI — LAUKIAMI!

Registruotis iki 8 m. gegužės

mėn. 23 d. Skambinti telf. 656-

2550 arba 7371280 arba 511-3880

Rengia ir kviečia

R. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Petr. Tarvydas

Šiandien minėtinas Vaclovas Bielskis

Jau toji aplinkybė, kad nuo
inžinieriaus Vaclovo Bielskio,
vieno žymiausių pirmųjų de-
šimtmetį dabartinio amžiaus
lietuvių demokratinių darbų-
tojų mirties neseniai sukako ke-
turių dešimtys metų, paskati-
na mus jį prisiminti. Bet kaip
matome mūsų spauda, net ir tie
laikraščiai, kurie galėjo būti pa-
laikūs Vaclovo Bielskio dar-
bams ir jo idėjoms, nespėjo at-
kreipti pakankamai dėmesio
šiam nusipelnusiam asmeniui.

Bet, pagaliau, ir be tos da-
tos šiandien itin naudinga Va-
clovo Bielskį prisiminti kaip
pavyzdį mūsų visuomenei, ku-
ri dar neužmiršo tauriųjų Va-
clovo Bielskio demokratinių idė-
jų ir jo nedvejojamo ryžto
vadovauti toms idėjoms visu-
omeniniame darbe. Galima pa-
sakyti, kad Vaclovo Bielskio gy-
venimo faktai ir jo kūrybinės
pastangos kai tik dabar įgauna
ypatingos reikšmės. Juk šiandien
atsiranda veikėjų, prade-

dančių abejoti ar demokratines
idejas aplamai atitinka dabar-
tiniams laikams?

Vaclovo Bielskio gyvenime
panasių svyravimų nepasitaiky-
davo. Jis augo ir brendė tais
laikais, kai pažangioji Lietuvos
jaunuomenė, ypatingai studen-
tija buvo veikama radikalių
idėjų. Bet pirmoje eilėje visu-
omeniskai aktyvūs jaunuoliai
tais laikais siejojo Lietuvos
žmonių likimą, jų gerovę ir
rėngė dirvą visos Lietuvos išla-
isviniui iš rusų caro jungo.

Tiesa, Vaclovas Bielskis sa-
vo ankstyvaisiais veiklos me-
tais, dar girdėjo, kad pasitaiko
tokių baimingų veikėjų, kurie
buvo prislėgti Rusijos "matuš-
kos" galybės ir keliaklupščio
prieš Rusijos valdovą, carą, ta-
da vadinamą "batiuska". Bet jį
panašius anų laikų veikėjus Va-
clovas Bielskis ir jamartini drau-
gai žiūrėjo su pameka. O vė-
liau Steponas Kairys sarkastiš-
kai juos visus pavadino "caro

Dagys "Ejau ejau ir pavargau" (Medis)

kampininkais" arba Rusijos im-
perijos "įnamiais".

Pažymėtina, jog ankstyvoje
jaunystėje Vaclovas Bielskis
nebuvo susiriesęs nė su viena
tais laikais veikusia politine par-
tija, bet ir tada ir vėlesniais lai-
kais jis bendravo su liberali-
niais bei socialistiniais stuoks-
niais. Jau tais ankstyvais lai-
kais Lietuvos jaunuolių tarpe at-
sirado ir subrendo gilūs ištiki-
kratiniai politiniai sąjūdžiai. Tų
jaunuolių tarpe juk buvo ir
pirmoje eilėje turi pagelbėti jų
Vaclovas Bielskis. Toks nusis-

kovoje dėl Lietuvos žmonių ger-
buvio ir visos Lietuvos išlaisvi-
nimo iš rusų caro jungo.

Labai vaizdžiai anų laikų ja-
unimo nuotaikas apibūdina sa-
vo atsiminimuose Step. Kai-
rys: "Aš įstojęs į šiaulių gimna-
zijos penktąją klasę 1894 me-
tais, radau samonęjančią neapy-
kantą visai oficialiai Rusijai.
Neapykantas kibirkštėlė kartais
žybtelėdavo, iš mokinio akių ir
išskaldavo rusų mokytojo akin-
Tų jaunuolių tarpe juk buvo ir
Vaclovas Bielskis. Toks nusis-

tytymas, kaip atsargiai pasakė
Steponas Kairys, taikomas "ofi-
cialiai Rusijai" pagrindinai api-
būdino anų laikų politiniai su-
brendusių jaunuolių dvasinę
būklę.

X X X

Vaclovas Bielskis gimė 1870
metais gegužės 1 dieną, Rase-
nių apskrityje Siluvos valsčiuje,
Siemeniškių kaime. Bielskio
šeima priklausė senai Lietuvos
bajorų giminei. Bet pats Vaclo-
vas senųjų bajoriškųjų tradici-
jų jau nepaisė. Lietuvos atgi-
mimo leikotarpio demokrati-
nės tradicijos jam buvo artimes-
nės.

Bielskio tėvai, kai jų vaikai
paaugo ir reikalavo mokslo, sa-
vo ūkį ties Raseiniais pardavė
ir nupirko namus šiaulių mies-
te. Tie Bielskių namai ilgainiai
šiaulių gyvenime pasidarė
tam tikra prasme žymus cen-
tras. Bielskių namuose lankyd-
vosi daugelis žymesniųjų lietu-
vių veikėjų. Anuos senus laikus
prisimenantieji žmonės mini
Povilą Višinskį, šiauliuose reik-
šmingai pasireikšusį advoka-
tą St. Lukauskį su kurio še-
ma Bielskiai palaikė ypatingai
artimus ryšius, grafą VI. Zubo-
vą, V. Janavičių, vėliai išgarsė-
jusį publicistą, Haufmaną, kurie
čia susitikdavo ir svarstydavo
aktualius visuomeninius reik-
šius. O kada į šiaulius atvykda-
vo dr. K. Grinius, arba buvęs
Valstybės Dūmos atstovas An-
drius Bulota, tai irgi neaplenk-
davo Bielskių namų.

Šiaulių gimnazija, kurioje
mokėsi Vaclovas Bielskis, neat-
sižvelgiant į carui ištikimų ru-
sų pedagogų pastangas išauklė-
ti paklusnius Rusijos imperijai
tarnus, tikrumoje išleido dido-
ką skaičių radikalių pažiūrų
veikėjų, kurie suvaidino svarbų
 vaidmenį Lietuvos politiniame

ir visuomeniniame gyvenime.
Prof. V. Čapinskis savo jau-
nystės prisiminimuose rašo:
"Aš buvau 5 klasėje, Bielskis
šeštoje. Mūsų dalyvaudavome
slaptame gimnazistų kuopos
veikime. Tais laikais V. Janavi-
čius, gyvendamas prie Šiaulių
Gubernijos dvare darė įtakos
jaunuoliams. Musų tarpe vyra-
vo socialistinės idėjos."

Amžininkų prisiminimuose
matome, kad V. Bielskis baig-
damas gimnaziją jau pasižymė-
jo gilesniu politiniu subrendi-
mu. Jis jau buvo perskaitęs
svarbesnius socialistinės-
demokratinės krypties teoretikų
veikalus ir dalyvaudamas slap-

tuose susirinkimuose politinėse
diskusijose drąsiai dėstė savo
pažiūras.

Gavęs brandos atestatą V.
Bielskis nuvyko į Petrapilį, is-
laikė konkursinius egzaminus
ir pradėjo studijuoti žinyame
Technologijos Institute.

(Bus daugiau)

• Daugiausiai kalakutų už-
augina Minnesotos ūkininkai,
antroje vietoje yra Kalifornija,
o trečioje—Pietų Carolinos ūki-
ninkai.

• Raumenys sudaro apie 40
normalaus asmens kūno svo-
rio.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir įdomių nuotykių
aprašymai, palmų ir gyvenimo. Lengvas stilius, gryva kalba, gražiai iliustru-
150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos
santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 143
psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLE Vy-
tauto bruožai, paliečiant to liuko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atslankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar
piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAVARTAI ĮDOMIUS GYDYTO-
JO, VISUOMENES VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., Iliustruotas 1905
metų įvykių, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susi-
rūpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 daktar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie
nurodytos kainos pridėjant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Išėjus iš parduotos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan-
gas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis
bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis — Dėdė Šerną as-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakojimų.
Dabar jie gali pasakoti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasakoti gražius istorijus.
Naujai atvykę lietuviai galėtų išmokti ar vasaros pasisveikinti namų
pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ —
Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijungs kiekvieną, kas ji at-
simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo AN-
TANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas
duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių gyvenimu
ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Ado-
maitis — Šerno gyvenimo bruožai. Iliustruota Amerikos lietuvių istori-
jos draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemum išardintomis knygomis.
Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapelinkas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie
diant Lietuvą, begimū nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobes viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapelinkas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia
yra natūrali ankstyvųjų atsiminimų tūsa. Tai yra Amerikoje beje-
kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-
struota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ. LIETUVOA.
Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakimuose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

M. Zolnerio, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo
60 satyrinių novelių, 199 psl., kaina \$2.

D. Kuvalda, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Au-
toriaus pastabuma neapgauna intumisto ir agitpropo propaganda bei
ciklasivizmai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklia, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS
BRUOŽAI 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą.
Kaina \$2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOJ SUKARTIES PARASTAIJE.
84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atitinkant daktar valdomais arba atsiuntus paštą ir pridėjant
čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASŠAUSKO LIETUVISKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir pavaldais aprašais Pamerį, senos jo
gyvenimo ir gamtos, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos
kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persikuntum paštą reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti politikų knygų, kurios nepasiekė kitose
knygų spinto ar lentynose.

Aleksandras Pakalnikas, MES GRĮŽTAME. Idomių jaunų dienų
atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro-
manas. 367 psl. Kaina \$6.

A. Pakalnikas, METAI PRABITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai
ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, susir-
tyti į 12 dalių, 296 psl., kaina \$5.

Dr. Karys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra-
žia viršeliai. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais virš.
\$3.50

Prof. Vaclovas Bielskis, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA. I dalis. 208 psl., triška — \$3.00, minkštais vir-
šeliais — \$2.00; II dalis. 225 psl., triška — \$3.00, mink-
štais viršeliais \$2.50

Henrikas Tomas — Tamešauskas, LIETUVISKAS PAMARIS.
Pakalnis ir Labguvos, apskritys su idomiis aprašymais, ili-
stracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Keselinas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos
partizanų buities romanai 292 puslapiai. Kaina \$3.

Janina Narušė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai.
170 psl.

M. Gudelis, POVILAS MILERIS. Biografijos bruožai 283
puslapiai.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6104

Jau kuris laikas stropindintą ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abraso knyga aprašanti pastarųjų 80 (1880-1960) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 894 psl. Kaina
\$10. Iliustruota Amerikos lietuvių istorijos draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvykęs lietuviai, pirmas
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos laispos draugijos, statytos bol-
nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 68
pasaulietiški chorai, 9 bažnyčios ir 314 vaikų mokyklų, lietuvių
jos. Duoti dokumentai katalikų, socialistų, lietuvių, lietuvių
ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, draugijos, ba-
kal ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Orderi

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir paštai:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai at-
kerta didellius darbus. Firma, jie pa-
deda jums pasiekti asmeniškus jūsų
užsimojimus. Antra, jie padeda su-
kurti geresnę apylinkės bendruomenę
ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėne-
sio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne-
ša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos
sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos
neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1928 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kietas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, other countries \$34.00 per year.

20 cents per copy.

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$33.00
pusi metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00
vienam mėnesiui \$3.50

Kitose JAV vietose:
metams \$30.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prašo žinių apie Žemaitę

Rusų pavergtose ir komunistų išnaudojamame Kau- ne gyvenantis Vandalinas Junevičius parašė Antanui Bimbai laiška, kuriame prašė žinių apie rašytoją Žemaitę. Vandalinas pats turi taikytis ir rašytojus ar istorikus, nes trumpame savo laiške pastebi, kad jis pats rašęs apie Žemaitę, bet jam pristigę medžiagos apie Žemaitės gyvenimą Amerikoje Pirmojo Pasaulinio Karo metu.

Rusų okupuotoje Lietuvoje išleisti penki Žemaitės raštų tomai, padaryti gana platūs komentarai, bet labai mažai žinių apie Žemaitę Amerikoje. Amerikon ji atvyko 1916 metais, o Lietuvoje išvažiavo 1921 metais. Amerikoje ji rinko aukas nuo karo nukentėjusiems lietuviams. Čia ji atvyko kartu su advokatu Andriumi Bulota ir jo žmona. Amerikoje važinėjo po didesnes kolonijas, sakė kalbas sukviesiems lietuviams, spausdino atskaitas apie surinktas aukas ir nukentėjusiems lietuviams pasiūstas sumas.

Pavergtose Lietuvoje išleista gana plati jos biografija. Ji pati įdomiai parašė savo autobiografiją, bet ir kiti lietuviai josios paliktą dokumentą papildė. Be to, Lietuvoje buvo atspausdintas didokas pluoštas atsiminimų ne tik nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu, bet ir okupacijos metu. Nežinome, kuriais sumetimais ir kieno įpareigotas apie Žemaitę rašė ir Vandalinas Junevičius. Ne žinome, ką jis parašė ir atspausdino. Iš jo parašyto laiško matome, kad jam trūksta žinių apie patį įdomiausią Žemaitės gyvenimo laikotarpį. Lietuviai ją pažino, josios rašinius mėgo, jos kalbų pasiklausyti ėjo, ir josios nuomonė buvo vertinama. Vyresnio amžiaus lietuviai atsimena Žemaitę, žino josios gyvenimą, susidomėjimą visuomeniniais lietuvių reikalais ir noru pridėti savo trįgrasį, pasakyti, kodėl ji taip, o ne kitaip galvoja, elgiasi ir rašo.

Reikia neužmiršti, kad Pirmojo Pasaulinio Karo pabaiga, Rusijoje suruostas perversmas prieš demokratine Rusijos vyriausybę, vokiečių militaristų susitarimas su Leninu ir kitais bolševikų partijos vadais, propaganda apie "didžiausią revoliuciją" pasaulyje, ginčai Rusijos, Lietuvos ir Amerikos socialistų tarpe buvo žinomi ir Žemaitė. Tais laikais Amerikos socialistai pajėgė sušaukti didžiausius mitingus, kuriuose kalbėdavo Žemaitė. Viena kita žinia apie tuometinę Žemaitę pasiekė ir trim geležinėm uždangom atitvertus nuo laisvojo pasaulio

lio Junevičius ir vandalinus, bei tikslų žinių apie tą laikotarpį jie nebeturi. Jie išknaisiojo visas prieinamas skaityklas ir bibliotekas, bet ten randa tik šipulius. Netenka stebėtis, kad jie rašo Bimbai ir prašo suteikti jiems truputį daugiau žinių. Bimba padarė klaidą ir tą Junevičiaus laišką atmušė Laisvėje. Be įprastos įžangos ir pabaigos, Junevičius jam rūpimu reikalu šitaip rašė:

"Rašydamas apie Žemaitę, neturėjau duomenų, kad Pirmojo Pasaulinio Karo metais pažangi Jungtinių Amerikos Valstybių visuomenės veikėja Alisė Jonikienė padėjo atvykusiai į Ameriką rašytojai rinkti aukas. Apie tai sužinojau iš "Maž. liet. taryb. enciklopedijos". Būtų labai įdomu, jeigu gerb. A. Jonikienė sutiktų parašyti atsiminimus apie tuos laikus.

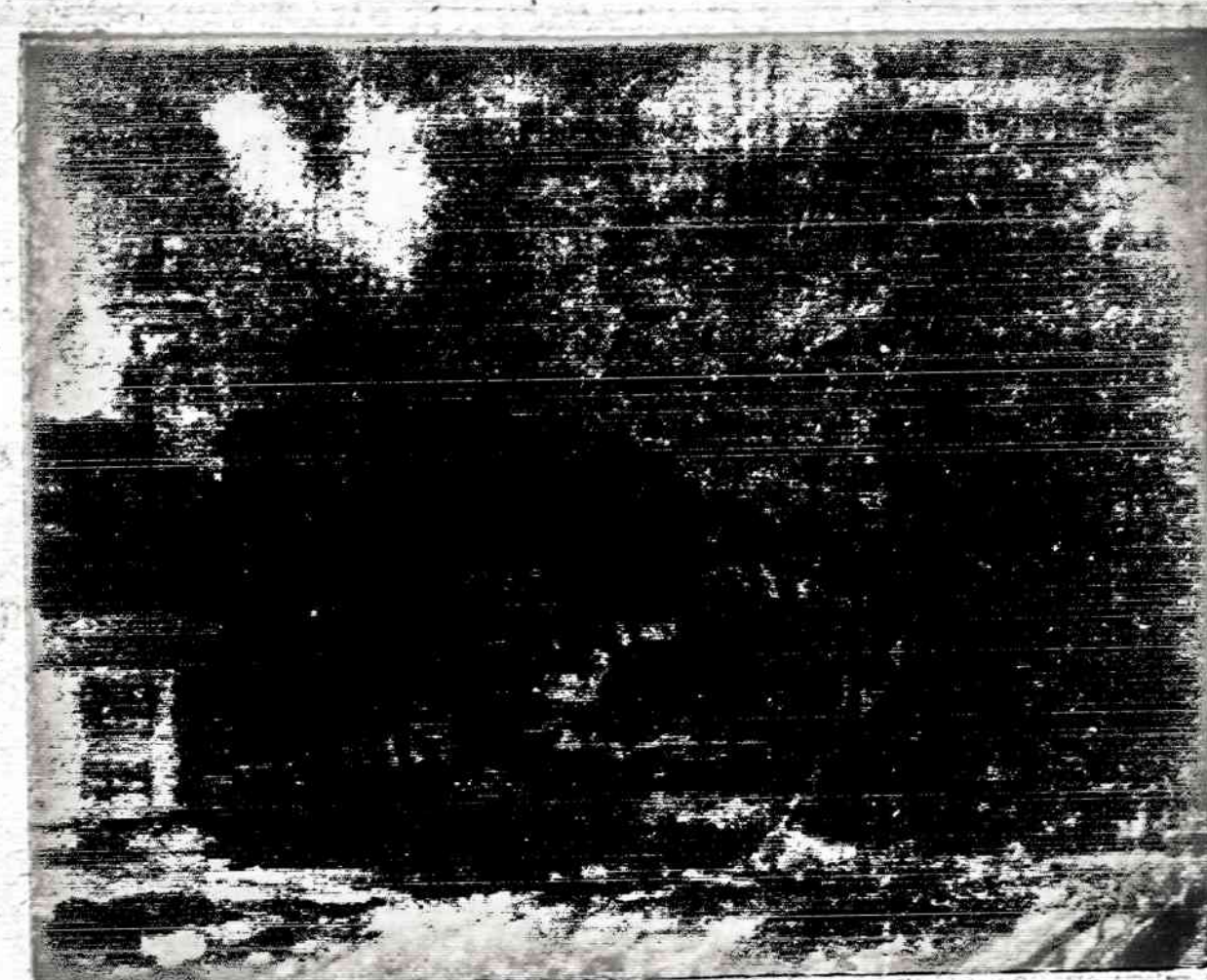
Mus domina, kokią įspūdį padarė Žemaitė amerikiečiams, kokios ji buvo nuotaikos, ką kalbėjo apie kariaujančias valstybes ir vargstančius tėvynainius, kaip jai patiko Amerika ir jos santvarka, įvairūs kapitalistinio gyvenimo momentai. Apie mūsų visų mylimą Žemaitę jau nemažai rašyta. Tik tas laikotarpis, kai ji gyveno Amerikoje, man atrodo, dar nepakankamai nušviestas. Todėl kiekvienas su įdomumu skaitytų atsiminimus apie Žemaitės visuomeninę, politinę ir kūrybinę veiklą Amerikoje". (Laisvė, 1978 m. bal. 28 d., 2 psl.).

Bimba padarė didelę klaidą, atspasindamas tą Vandalino laiška. Greičiausiai, kad pats Bimba nežinojo rašytojos Žemaitės gyvenimo ir darbo Amerikoje. Tuo metu Bimba dar buvo jaunutis ir nesiskuto. Jokiai organizacijai nepriklausė, Amerikoje leidžiamų lietuviškų laikraščių neskaitė ir ginčo tarp Žemaitės ir Alisės Jonikienės negirdėjo (Beja, tada ji dar Jonikienė nebuvo, bet vadinosi Bakavičiūtė). Daugiau žinantieji sąmoningai išmetė iš archyvų visas žinias, liečiančias Žemaitės gyvenimą ir darbą Amerikoje. Išmėgė todėl, kad rašytoja Žemaitė buvo priešinga bolševikų suruostam perversmui prieš demokratine Rusijos vyriausybę, jai nepatiko Lenino įsakymas išvaikyti Rusijos steigiamąjį seimą, nepatiko įvesta čekos organizacija ir jai nepatiko nepaprastai žiaurus teroras, vartotas prieš pačius Rusijos gyventojus ir rusų pavergtas tautas.

Karo pabaigoje Amerikos socialistų tarpe vyko skilimas. Vieni patikėjo Kapsuko skelbiamą propagandą apie "Rusijoje vykdomą gilią revoliuciją", o kiti tomis pasakomis netikėjo. Vieni stoji už Lenino įvestą proletariato diktatūrą, o kiti buvo įsitikinę, kad socialistinė santvarka gali būti įvesta tikta demokratiniu keliu. Žemaitė pasmerkė prievartautojus ir prieš juos protestavo.

1918 metais Chicagoje buvo sudaryta Pažangių Amerikos Lietuvių Moterų Taryba. Žemaitė pritarė tokiai organizacijai, nes jai atrodė, kad moterys yra protingesnės ir visuomeniniame darbe gali padaryti daugiau, negu vyrai. Bet kai ta "moterų taryba" pradėjo traukti kartu su Kapsuku ir Andriuli ir bolševikų puse, tai Žemaitė griežčiausiai protestavo. Ji padarė kelis pareiškimus žodžiu ir raštu tos "moterų tarybos" organizacijos vadovybei, o kai to neužteko, tai ji paskelbė spaudoje, kodėl tos organizacijos pasirinktas kelias nieko gero neduos ir moterų laisvėn ir gerbūviui nenuves. Paskelbusi savo pareiškimą Naujienose, Žemaitė nutraukė visus ryšius su nukrypusia "moterų taryba".

Vandalinas nieko neraišė apie tą laikotarpį, nes Žemaitė skilimo metu palaikė Dr. Grigaičio poziciją ir persikėlė gyventi į Naujienų namą. Antro aukšto gale Žemaitė turėjo trijų kambarių butelį, iš kurio ji buvo išlydėta į Chicago geležinkelio stotį, o iš ten traukiniu nuvažiavo į New Yorką ir Lietuvą. Komunistai išleido Žemaitės penkis raštų tomus, bet slepia faktą, kad Žemaitė

M. Sileikis

Waukegano miestelio kampelis

JONAS A. SARKUS, PH. D.

Kas čia dabar darosi?

Netikė pasivaikščiojimais. Jungtinėse tautose komunistai turi balsų daugumą. Amb. Young yra kaltinamas. Už nerimą darbą toks pat įspėjimas.

Sąmoningus ir bent kiek su straipsnis "Impeach Andrew Young". Straipsnyje tuo reikalu tautiečius nustebino LB JAV u- kiamam kongreso komitetui, prašant duoti eiga. Rezoliucija pasirašė 9 kongreso atstovai: Bob Stump, Steven Symms, George Hansen, Robert E. Badham, John H. Rousselot, Larry P. McDonald, John M. Ashbrook, Dan Marriott, Robert K. Dornan ir Philip M. Crane.

Formalioje rezoliucijoje yra išskaičiuota 21 prieštasis bei atvejai, dėl kurių pagal JAV konstitucijos 2-jo straipsnio 4-ąją, kurią amb. Andrew Young apkalint, atkreipiant dėmesį į stoka pasitikėjimo ir jo tinkamumo einamoms pareigoms. Štai kaitas rezoliucijoje išdėstyti duomenų bei formalų altinimų:

1. JAV ambasadorius prie Jungtinių Tautų siekė nušalinti antikomunistinę Rodezijos valdžią ir atduoti komunistinėms jėgoms, pasivadinusioms "Palestiniu frontu".
2. Būdamas oficialioje pareigoje, kūrė ekonomiskai boikotuoti priekomunistinę Pietų Afriką.
3. Pažadėjo remti mokesčių mokėtojų pinigais komunistinę Gvyanos valdžią pakeldamas nuo 1.1 iki 12.3 milijonų dolerių pašalpą laike sekantių 3 metų.
4. Vadino pastaruosius du

smerkė bolševikinius metodus "socializmui" igyvendinti. Iš Žemaitės jie bando daryti komuniste, bet nieko iš tos klastos neišeis.

JAV prezidentas — R. Nixoną ir G. Fordą rasistais.

5. Nesipriešino Kubos kariuomenės buvimui Afrikoje ir tai vadino "stabilizuojančia jėga".

6. Irvikius Afrikoje rišo su rasiniais neramumais Amerikoje, taip pat pareiškė, kad "gali prisieiti sužlugdyti vakarų civilizaciją tikslu likusiam pasauliui siekti laisvos ir broliškos visuomenės". Jis taip pat viešai pareiškė, kad komunistą jis niekuomet nelaikė jam pavojingu.

7. Aktyviai palaikė sudaryti \$100 milijonų fondą tikslu padėti įvesti komunistinę tvarką Afrikoje, remiant raudonųjų "ėgas Tanzanijoje, Mozambike ir Angoloje.

Taip pat duodami duomenys, kad amb. A. Young nepasipriešino Vietnamo priėmimui į JT, Playboy magazine kaltino Gub. Wallace advokataujanč borbarduoti; juoduosius įtaigojo į Izraelio vyriausybę tartis su palestiniečių teroristais, oficialiai vadino švedus ir anglus rasistais, aktyviai dalyvavo prokomunistinių organizacijų judėjime.

Kongreso atstovas J. M. Ashbrook tvirtina, kad šis įjartinių dalykų bei duomenų sąrašas yra nepilnas.

Ne mano dalykas kaltinti amb. A. Young, tik svarbu imtuoti ir visiems žinoti, kas a dabar darosi. Visos aplinkybės ir duomenys rodo, kad Gečio ir Česonio veiksmas nėra politiniai apmastytas. Tai tik dviejų pseudopolitikerių nevykęs pasivaikščiojimas politinėse lankose.

Išsklausęs visą šita labai nerimą dvejų bendrumeninių kū elgesį, bet kuris humorą bei sarkazmą mėgėtas Lith klubo narys Chicagoje jiems pasakytų:

— Ko jūs, vyrai, vaikščiojate ten, kur arklius kausto?

ANDRIUS JUŠKEVICIUS

L. Bendruomenės Suskaldymo Dokumentai

(Tęsinys)

L. B. įstatų 77 paragrafas sako: "Apylinkės susirinkimo pilnateisiai dalyviai yra apylinkėje registruoti lietuviai".

P. J. Arstikiui ir p. A. Milūnui buvo pasiūlyta perskaityti L. B. įstatų 77-ą paragrafą ir apylinkės valdyboje nekelti be pagrindo triukšmo. P. J. Arstikys ir p. A. Milūnas nekėlė ir tai dėmesio ir įžliai reikalavo, kad į apylinkės metinį narių susirinkimą turi būti leidžiami visi, kas tik nori — apylinkėje neregistruoti lietuviai ir mažamečiai vaikai. Visi jie turi teisę balsuoti, rinkti L. B. institucijų pareigūnus ir patys būti renkami.

Kodėl p. J. Arstikys ir p. A. Milūnas sąmoningai, be pasigaltėjimo trypė L. B. įstatus ir ko jie siekė tokiais įžliais, nieko nepagrįstais reikalavimais?

Jie be jokios atodairios siekė į Cicero apylinkės metinį narių susirinkimą suvežti mažamečius vaikus, gyvenančius Cicero, kurie ateitinių Federacijos dvasios vado, p. dr. P. Kisieliūsu jau bus parengti, išmokyti, ką jie turi daryti ir ko jie neturi reikalauti, apylinkės narių susirinkime.

Suvežė į Cicero apylinkės metinį narių susirinkimą, iš visos apylinkės p. dr. P. Kisieliūsu ligonius, benšalirinkus, o gal ir pasamdytus asmenis.

Apylinkės metiniame narių susirinkime, sudaryti susirinkimo dalyvių dauguma, kelti triukšmą, be jokio pagrindo, bei nusikaltimo nušalinti teisėtus, tik įpusėjusius savo kadencijoje, apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos narius.

Išrinkti naują Cicero apylinkės valdybą, kuri bus ištikima ir sąžiningai vykdys bendradarbiatojų - fronto bičiulių įsakymus ir mūsų išviejai žalingas jų užgaidas.

L. B. 76 paragrafas sako: Apylinkės susirinkimas: raidė a. "kasmet renka pusę apylinkės valdybos narių dviejų metų terminui".

Vykdam L. B. įstatų 76-ą paragrafą, buvo pasiūlyta garbingai atsisitadinti trims apylinkės valdybos nariams, kurie 1973 m. sausio mėn. 7 d. apylinkės metiniame narių sisirinkime mažiausia buvo gavę balsų. P. J. Arstikys balsų skaičiumi buvo antras iš pasikutinį, mažiausia gavęs balsų, bet jis griežtai ir kategoriskai pareiškė: jis iš apylinkės valdybos neatsitadindys, nes jis buvo išrinktas 2-ju metų kadencijos laikotarpiui. P. J. Arstikys, tokiu savo užsispyrimu, su laikė nuo atsisitadindimo kitus du, geros valios, apylinkės valdybos narius.

P. J. Arstikys ir p. A. Milūnas ryžtingai trypė L. B. įstatų nuostatus ir uoliai skaldė griovė L. B. Cicero apylinkę, nes jų nusikaltamus darbus veiksmingai rėmė dr. P. Kisieliūsu, jo suorganizuotas trukmadarių bendradarbiatojų telkinys ir L. B. Krašto Valdybos pirmininkas p. J. Gaila.

L. B. Cicero apylinkės valdybos narių tarpe kilusieji nesutarimai pasiekė šv. Antano parapijos klebonarių pasikeitimą, pirmame laikotarpyje.

kun. J. Stankevičių. Klebonas kun. J. Stankevičius ryžosi suderinti Cicero apylinkės valdybos narių tarpe, kilusias skirtingas nuomones. Tuo tikslu, klebonas kun. J. Stankevičius pasiūlė apylinkės valdybos posėdį daryti klebonijoje. Klebonas kun. J. Stankevičius daug dėjo pastangų, suderinti apylinkės valdybos narių nuomones, rasti bendrą kalbą, bet p. J. Arstikys ir p. A. Milūnas atsisakė vadovautis L. B. įstalais ir beprasmiškai laikėsi niekuo napagrįstų savo užsispyrimų.

Tuomet klebonas kun. J. Stankevičius pasiūlė apylinkės valdybai, raštu kreiptis į L. B. aukštesnę instanciją, kad išaiškintų, suderintų atsiradusias apylinkės valdybos narių tarpe skirtingas nuomones.

Tokiai padėčiai esant, apylinkės valdybos dauguma, nusprendė: 1974 m. sausio mėn. 20 d. paskelbti apylinkės metinį narių susirinkimą atšaukti ir tuojau parašyti raštą L. B. Garbės Teismui. Sekanti apylinkės valdybos posėdį daryti, 1974 m. sausio mėn. 28 d. šv. Antano parapijos mažoje salėje. L. B. Garbės Teismui raštas buvo pasiūstas, 1974 m. sausio mėn. 30 d. prašant paaiškinti:

1. L. B. apylinkėje registruoto nario sąvoką, jo teises ir pareigas.
2. Ar turi teisę L. B. apylinkėje neregistruoti lietuviai, mažamečiai reikalauti, kad jie būtų lejožiamieji ir apylinkės narių susirinkimą, ar turi teisę balsuoti rinkti L. B. institucijų pareigūnus ir patys būti renkami.
3. Kokia tvarka vykdyti pusę apylinkės valdybos

Apie numatyto apylinkės narių susirinkimo atšaukimą, buvo paskelbta spaudoje ir raštu pranešta L. B. Krašto ir V. Vakarų Apygardos Valdybų pirminkams. Rašte buvo pabrėžta, kaip tik gausime L. B. Garbės Teismo paaiškinimus, tuojau apylinkės valdyba, sušauks apylinkės narių metinį susirinkimą.

L. B. įstatų 79-tas paragrafas sako: Apylinkės susirinkimas šaukiamas reikalui esant, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Susirinkimui šaukti laiko turime pakankamai.

40 ASMENŲ REIKALAVIMO RASTAS

Dviejų valdybos opozicijos narių J. Arstikio ir A. Milūno vadovaujama 40 pasirašiusių asmenų grupė, ne paisydami susidariusios padėties, garbingo susitarimo, šv. Antano parapijos klebonijoje, kad apylinkės valdyba susirinks posėdžiui, 1974 m. sausio mėn. 28 d. šv. Antano parapijos klebonijoje, kad apylinkės valdyba sulaužė susitarimą ir 1974 m. sausio mėn. 24-25 d. d. įteikė Cicero apylinkės valdybai raštą, reikalaujant tuojau sušaukti Cicero apylinkės narių susirinkimą.

Cicero apylinkės valdyba, savo posėdį, 1974 m. vasario mėn. 3 d. svarstė 40 asmenų reikalavimo raštą, sušaukti Cicero apylinkės narių susirinkimą ir rado:

- 1). 12-ka pasirašiusių asmenų yra neregistruoti L. B. Cicero apylinkėje lietuviai, daugumoje mažamečiai.

(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Povilas P. Dargis, SLA prezidentas ir Sandaros centro valdybos pirmininkas, gegužės 21 d. dalyvaus Don Varnas Posto salėje SLA kuopų suvažiavime ir Sandaros gegužinėj įteiks atžymėjimus Sandarai nusipelnusiems veikėjams bei talkininkams.

— Titas Briškaitis, Varpo žurnalo administratorius, su ponia prieš mėnesį išvyko į Miami, Floridą pas savo dukrą. Šiomis dienomis grįžta į Melrose Parką ir netrukus išsiuntinės naują Varpo numerį.

— Stanley Molis, visuomenės žinomas veikėjas, Sandaros gegužinėj šį sekmadienį, gegužės 21 d. Lietuvos Vyčių salėje, 2455 W. 47th Ave., Chicagoje bus programos pranešėju.

— Ona Biežienė iš Oak Lawn apylinkės, žinoma Amerikos lietuvių veikėja ir solistė, yra patenkinta nauju — senelės titulu. Jos dukterė Yolanda ir žentas Raymondas Tamošiūnas — Thomson susilaukė sūnaus Ramondo Setepono. Pastarasis var das parinktas senelio a. a. dr. Stepono Biežio atminčiai.

— Nancy Antoinette Norbutaitė iš Marquette Parko, Evelinos ir Edvardo dukterė, baigė Valparaiso universitetą medicinos slaugių mokyklą. Išleisti vės bus šį sekmadienį. Tai suteikia daug džiaugsmo tėvams ir senelėi poniai Kazys iš Evergreen Parko. Nancy yra dalyvavusi Ateities šokėjų grupėje.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujiųjų vadovybė ir Platinimo vajeja komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvių, ir prašo pasiekti kuo daugiau bei lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiregistruojant, tikslu sudaryti neuatitinkančią grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos lietuviškos tautos patvirtimui Lietuvoje ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuvių tautos klestėjimo.

VIS PLEČIANTIS SAJODŽIUI

skaityti ir platininti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajeja labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9753, pasvyrė trijų dienų atostogas dviem asmenims. Laimingieji turės progą būti svečiai pikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbių ir savitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė pasvyrė \$50 premiją. Be abejo, atsirad ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rušiniame Naujiųjų pikiame.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų bei galimų skaitytojų reikalavimų prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarptomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

* Iš anksto be raginimo pratęsti savo prenumeratą, taupydami laiką ir mažindami susirašinėjimo išlaidas. Prieš _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

* Užsakyti Naujienas kaip dovaną savo _____ kuris yra naujas skaitytojas. Prieš _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

* Platinimo vajeja proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujiųjų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėjamus _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

* Platinimo vajeja proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai bei jokių išpaieigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

ir Pirmyn choro pastatymuose. Domėjosi menu ir lankė Meno Institutą. Dar nebaigusi mokyklos, ji jau gavo tarnybą Colorado valstijoje, Denver mieste. Ten planuoja vyksti birželio mėnesį.

— Teodora Kuzienė, Sandaros ir ALTO veikėja, jau sugrįžo iš Floridos ir įsijungė į bendrą veiklą.

— Dr. Jonas Vilkaitis, Prof. St. Kairio ir K. Bielinio paminklams statyti vykdomo komiteto pirmininkas, į garbės komitetą pakvieta Lietuvos gen. konsule Jūzė Daužvardienė; VILKO pirmininką dr. Juozą K. Valiūną ir ALTO pirmininką dr. Kazį Bobelį.

— Mykolas Pranevičius, didelis žuvavimo mėgėjas, vėl išvyko su draugais porai savaitių pažvejoti. Tikimės, kad šį kartą jie parvyks su žuvimis.

— Juozas Asclla, kuris daug rūpinasi Naujiųjų ir Sandaros reikalais, netrukus švęs savo 90-tąjį gimtadienį. Nors neseniai jam teko būti ligoninėje, bet dabar jis laikosi gana gerai.

— Angelė Venclovičienė dažnai nuvyksta į Wisconsin valstiją, pas savo dukrą, bet šį kartą gana ilgą laiką išbuvo Floridoje.

— Jūzė Gulbinienė su savo Aldona Oline, kaip visuomet, talkininkaus Sandaros gegužinėj šį sekmadienį, Lietuvos Vyčių salėje, 2455 W. 47th St., Chicagoje. Jūzė Gulbinienė yra didelė spaudos mėgėja.

— Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugijos narių susirinkimas bus gegužės 19 d., penktadienį, 7:00 val. vak.

parapijos salėje, 6820 So. Wash. Ave., Yra svarbių reikalų aptarti. Išsirsite daug naujų žinių, liečiančių namų savininkus. Laukiame gausiai jūsų dalyvavimo.

Stasys Patlaba

— JAV (R.) LB Brighton Parko apylinkės valdyba šaukia visuotinę metinį narių susirinkimą, kuris įvyks 1978. 5. 21, 2 val. popiet. Saulių Namuose, 2417 W. 43 St. Chicago, IL. Narių dalyvavimas yra būtinas. Kviečiame visus geros valios lietuvių šiam susirinkime gausiai dalyvauti.

— JAV (R.) LB Brighton Parko apylinkės valdyba šaukia visuotinę metinį narių susirinkimą, kuris įvyks 1978. 5. 21, 2 val. popiet. Saulių Namuose, 2417 W. 43 St. Chicago, IL. Narių dalyvavimas yra būtinas. Kviečiame visus geros valios lietuvių šiam susirinkime gausiai dalyvauti.

A. Abratis
Apylinkės p-kas

Naujienuoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2505 West 59th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2727

Didelis pasirinkimas geros rūšies lietuvių produktų.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1361 W. 89th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2727

2323 So. Halsted St., Chicago, IL 60608 • Tel. 234-3238

V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,

PROGRAMOS VEDEJA

WOPA 1490 AM Fri. at 9:30-10:00 p. m.

WLNR 106.3 FM Sat. at 8:00-10:00 p. m.

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. - 778-5374

Šiuo metu vyksta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Naujiems Nariams Įrašyti 1978 m. Specialus Vajus

* Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvių ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJAUS lengvatomis ir privilegijomis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vajumi ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

* Dabartinio Vajeja metu duodama didelė, net 50% NUO-

LADA nuo pirmųjų metų metinių mokesčių.

* Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

* Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.

* Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.

* Per šį Vajų galima pasirinkti sekančius apdraudų planus:

Viso Amžiaus Mokamą apdraudą (Whole Life V-1)

Viso Amžiaus-Mokamą tik per 20 metų (20 Payment Life V-2)

Metų Taupomąją apdraudą (20 Year Endowment V-3) ir 10 Metų Taupomąją apdraudą (10 Year Endowment V-X)

* Po trijų metų nariams garantuojamos nepaprastoms apdraudų vertybės (Cash Surrender ir Paid-Up Value)

Smulkesnių informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaikytų Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA Organizatorių ar Finansų Sekretorį. Taip pat galima kreiptis į Susivienijimo Centrą:

Lithuanian Alliance of America

307 W. 30th Street

New York, N. Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikaciją Jums bus praešti apdraudų mokesčiai.

SPECIALI 20% NUOLAIDA
UŽ 14 KARATŲ RETEŽELIUS.
Daug įvairių puošmenų. Moka-
me \$1 už sidabrinį dolerį. Per-
kame pašto ženklus ir pinigų
kolekcijas. PATRIA, 1207 So.
Sacramento, Tel. 247-5018. (Pr.)

Didesni mokesčiai
nepadedą

WASHINGTON, D. C. — So-
cialinio draudimo valdytojai pa-
reiškė, kad padidinti socialinio
draudimo mokesčiai mažai pa-
dėdą, bet jie vis dėlto prašo kon-
greso greitomis neišspręsti so-
cialinio draudimo mokesčių su-
mažinimą.

Socialinio draudimo fondas,
iš kurio apmokama ligoninių ir
daktarų pateiktas sąskaitas, ban-
krutuos 1990 m., jei jis kaip
nors nebus papildytas stambes-
nėmis sumomis.

Neparduos ginklų Turkijai

WASHINGTON. — Senato
užsienio reikšmės komitetas
nubalsavo, neparduoti Turki-
jai ginklų, iki ji geruokai nesu-
sitaikys su Graikija. Tokį ko-
miteto sprendimą dar turės
apsvarstyti ir priimti ar at-
mesti kongresas.

Jei ginklai nebus parduoda-
mi Turkijai, kurie jau yra da-
bar labai reikalingi karo ap-
saugai, tai monoma, kad tuo-
met Turkija bus priversta tar-
tis su Krenliumi ir išstoti iš
NATO.

Gyventojų prieauglis
Kinijoje

PEKING. — Raudonojoje
Kinijoje dabar yra 900 milijonų
gyventojų. Kasmet Kinijoje
je priauga nemažiau 100 mi-
lijonų naujų piliečių.

* Daugelis yra įsitikinę, kad
nosies niežėjimas kieno nors kal-
bos apie jus. Lietuviai sako,
kad išgirs kokią nors žinią. Jei
niežti dešinės rankos delną, tai
turės išlaidų, o jei kairės — gau-
si pinigų. Lietuviai tap pat saky-
davo, kad žekšėjma išsiskia,
jei kas nors tave mini. Jei at-
pėsi kas, tai nustos žekšti.

* Anglos Earl of Sandwich
norėjo surasti civilizuotą užkan-
dį ir 1744 m. išradė sumuštinį,
kurį anglai pavadino išradėjo
ir inteligentiško valgyto puo-
selėtojo vardu.

* Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsisakyti Naujienas, pra-
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jums siųsime Naujienas dvi sa-
vaites nemokamai.

Juozo Šmotelio

Atsiminimų Skirsneliai
atspausdinti

Graži, lengvai skaitoma ir
įdomi 250 puslapių knyga su-
krauta autorius troboje.

Čikagos ir apylinkių lietuvių,
skirsnelių mėgėjų, prašomi at-
vykti į knygą pasiimti. Kitur
gyvenantieji prašomi užsisakyti
paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Tuo reikalu Jums gali da-
padėti teisininko Prano Šulo pa-
raška, teisėjo Alphonse Wells
peržiūrėta, "Sėduvos" išleista
knyga —

KAIP SUDAROMI
TESTAMENTAI

Su legaliomis formomis
Knyga su formomis gauna
ma "Naujiųjų" administracijoj
Knygos kaina \$3. Su legalio-
mis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orde-
ru siųsti: "Naujienos", 1739 S.
Halsted St., Chicago IL 60608

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BRIGHTON PARKE: 21 buto mū-
rinis namas, gazu šildomas, dau-
giau kaip \$36,000 metinių pajamų,
kaina — 5 metų pajamos.

MARQUETTE PARKE: didelis mū-
rinis bungalow, gazu šildomas. Įreng-
tas sklepas, 30 pėdų sklypas, \$37,500

TURIME PIKEJŲ, trūksta namų,
25 m. kaip be pertraukos taraujame
lietuviams ir jų draugams

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas

pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi aprūpa — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam

nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 787-0600.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MACHINE HELPERS

DAY SHIFT

\$4.85 to \$5.05 per hour

Plus Bonus

NIGHT SHIFT

\$5.10 to \$5.30 per hour

Plus Bonus

No experience Necessary

Will train. Company paid major medi-

cal, health & life insurance, pension

plan. Clean & heated working con-

ditions.

APPLY IN PERSON

NATIONAL STEEL SERVICE

CENTER, INC.

2424 Oakton St.,

Evanston, Ill.

CHOCOLATE DIPPER

EXPERIENCED

Full or Part time near north location.

Call 939-6200

HOUSE MAN who is handy around

the home. Must be over 45. Live in.

Foreign welcome but must speak un-

derstandable English. Thursdays and

every other Sunday off. \$125 per

week. Near North side Chicago. Ref-

erences required.

Call weekdays 372-3505.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

HEALTHY FOOD restoranui,

esančiam 3236 So. Halsted St.,

reikalinga patyrusi padavėja.

Prašome kreiptis 326-2724 te-

lefonu.

SEWING MACHINE

OPERATOR

To work three or four days a week.

Must have experience in sewing cu-

shions.

342-2049

RENTING IN GENERAL

NUMEROS

Prie Halsted ir 18-tos vidutinio

amžiaus moteriškai išnuomojamas

svarus, ramus kambarys su teise na-

ulotis dideliu butu, siluma, virtuve

ir vonia. Telefonuoti savininkei

FE 3-1283.

Didžiausias kailių

pasirinkimas

pas viančią lietuvių salūninką

Chicagoje

NORMANA

BURŠTEINA

Tel. 263-5828

(jaučios) ir

677-8488

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, IL 60601

BEST THINGS IN LIFE